

ogsaa af Hensyn til Staten, at dette sker, idet Staten sikkert bør gaa i Spidsen med Hensyn til Fastsættelsen af Arbejdslønnen. Det er desværre ikke altid Tilfældet, og derfor gælder min Anmodning om at fremme denne Sag ikke alene disse specielle Arbejdere, men selve den danske Stat som Arbejdsgiver, der ikke bør staa tilbage for andre. Det, at Staten betaler en lille Arbejdsløn i forskellige Erhvervsgræne, bevirker ikke alene, at de paagældende Arbejdere leve under daarlige Vilkaar, men ogsaa, at Arbejdslønnen paa andre Steder og hos andre Arbejdsgivere bliver holdt nede paa et Lavmaal, som Arbejderne ikke ere tjente med. I Vallø Stifts Skove har Skovarbejderen en Dagløn paa egen Kost af 1 Kr. 52 Ø., og det er nærmest uanstændigt, at Skovarbejdere paa egen Kost lønnes med saa lille en Betaling for haardt og anstrengende og farefuldt Arbejde. Det er imidlertid saaledes, at der med Rette kan henvises til, at Staten ikke er nogen flot Betaler, og saa længe den ikke har forbedret sine Betalingsvilkaar væsentligt, henviser man fremdeles dertil og nægter at yde en bedre Betaling. Skov- og Jagtvæsenet er paa Finanslovens § 2 opført med et Overskud af 356,537 Kr., det er maaske ikke stort, men en Lønforhøjelse til Skovarbejderne, som det tidligere har været foreslaaet, eller som man maatte kunne blive enig om, vilde sikkert kunne bæres af dette Overskud.

I Øjeblikket ere Forholdene indenfor Skovvæsenet ret grelle, thi Skovarbejderne ere langt nede, og de henvise med Rette til, at der findes Folk under Skovvæsenet, som lønnes med en betydelig højere Løn end den, de faa, der have det mest anstrengende og mest farefulde Arbejde. Der findes saaledes 3 Overførstere, som have en aarlig Løn hver af 5,600 Kr., 12 Skovridere, der have hver 3,800 Kr., 6 Skovridere, der have 3,000 Kr., og 5, der have 2,600 Kr. Det er dog Lønninger, som ere til at leve af. Men den Løn, som Skovarbejderne have, nemlig fra 1 Kr. 50 Øre til 2 Kr. om Dagen paa egen Kost, for et Arbejde under saadanne Forhold, at de have en ret lang Vejlængde til og fra Arbejdsstedet, bevirker, at disse Folk leve under de uheldigste og mest trykkede Omstændigheder.

I Sammenhæng hermed vil jeg nævne, at der var Grund til med Henblik paa de Forhold, hvorunder Landarbejderne leve, at beskæftige sig med en Lovgivning om Tilsyn med Boliger paa Landet. Der ud-

lejes eller bortfæstes mellem Aar og Dag adskillige slette Boliger, der bruges af Husmands- og Arbejderfamilier, og navnlig almindelige Arbejderfamilier bo ikke altid saaledes, at Boligen tilfredsstiller de Fordringer, der med Rette kunne stilles til et Hjem, til en Bolig, hvor man skal opholde sig Nat og Dag. Det er rigtigt, at Luften paa Landet er sundere end i Byerne, men det er lige saa rigtigt, at Opholdet i fugtige og usunde Boliger med daarlig Luft, og hvor mange Mennesker ere sammenstuede i et Rum, er saa farligt, at det ingenlunde kan taaes endog af stærke Naturer, selv om de ellers opholde sig i god og sund Luft. Et Arbejderhus er hyppig et kasernelignende Hus, hvor mange Mennesker ere sammenstuede mod alle hygiejniske Regler, og hvor Tilstanden derfor er alt andet end lys og gunstig. Det er ganske sikkert en Opgave saavel for det højtærede Ministerium som for Lovgiverne og Hygiejnikerne i vort Land at undersøge, om der ikke er Grund til at reformere paa dette Omraade.

Som jeg har søgt at skitsere, er det klart, at Arbejderklassen paa Landet lever under trykkede Forhold, der ikke lettes, fordi Finansloven viser Balance; de leve under et saadant Tryk, at Hensynet til at skaffe Livsopholdet bliver det alt fremherskende Hensyn, saa at Børnenes Opdragelse, Familielivet osv. blive tilsidesatte i en Grad, som ikke er Samfundet tjenligt og ikke Landet som saadant.

Den højtærede Finansminister omtalte ved Forelæggelsen af Finansloven, at vi havde en Udgift til Alderdomsunderstøttelsen af over 7 Mill. Kr., og han glædede sig over, at den danske Stat var saa vidt fremme, at den kunde yde og ydede et saa stort Beløb. Ogsaa jeg glæder mig over, at der paa Finansloven findes saa store Udgifter til Alderdomsunderstøttelsen. Jeg ønsker imidlertid, at man ikke skal blive derved, og jeg skal tillade mig at understrege den Sag, som det ærede Medlem for Aarhus (Sabroe) omtalte i Dag, nemlig Forsørgelse af Enker. Det er sikkert et Spørgsmaal, hvis Løsning er stærkt paatrængende, og som det vel er værd at tænke over. Jeg vil derfor yderligere minde om, at vi have en Pligt overfor de mange Enker og Børn, som nu uden egen Skyld komme under Fattigforsørgelse, en Pligt til at holde dem fri for Fattigforsørgelsen. Jeg har set i en Statistik fra 1901, at 3,371 Enker og 585 Børn ere komne under Fattigforsørgelse paa Grund af Forsørgerens Død. Det er et sørgeligt Fak-